

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 579/2021-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 2To/76/2017 z 23. mája 2018 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5Tdo/28/2019 z 27. augusta 2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 21. októbra 2019 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 3 písm. b), c) a d) dohovoru, práva byť stíhaný iba zo zákonných dôvodov podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práva nebyť opakovane súdený alebo trestaný podľa čl. 50 ods. 5 ústavy a čl. 4 ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2To/76/2017 z 23. mája 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 5Tdo/28/2019 z 27. augusta 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) č. k. 29Tk/1/2016 zo 6. apríla 2017 bol sťažovateľ uznaný za vinného zo spáchania trestného činu vraždy v štádiu prípravy v spolupáchateľstve podľa § 7 ods. 1 a § 9 ods. 2 k § 219 ods. 1 a 2 písm. h) Trestného zákona z roku 1961 v znení účinnom do 31. júla 2001 (ďalej len „Trestný zákon“) a súd podľa § 37 a § 35 ods. 2 Trestného zákona upustil u sťažovateľa od uloženia súhrnného trestu.

V zmysle skutkovej vety rozsudku okresného súdu sťažovateľ v úmysle sťažiť odhalenie činnosti, o ktorej mal dôvod predpokladať, že je trestným činom, a ktorá bola páchaná skupinou v tom čase ním riadenou a spočívala predovšetkým v neoprávnenom uplatňovaní odpočtov DPH vo vytvorenej sieti daňových subjektov, spoločne s inými osobami rozhodol o usmrtení nepohodlného svedka (tzv. bieleho koňa) [REDAKOVANÉ], ktorý bol nastrčeným konateľom obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Na ten účel spolu s ďalšími spolupáchateľmi zrealizoval kroky k usmrteniu menovaného, ku ktorému nedošlo len v obave z odhalenia činu v dôsledku neočakávanej kontroly policajnou hliadkou. Proti uvedenému rozsudku okresného súdu podali sťažovateľ aj spoluobžalovaní [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] odvolania, ktoré boli napadnutým uznesením krajského súdu zamietnuté.

3. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), g) a k) Trestného poriadku. Dovolanie bolo napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

4. K sťažovateľovej dovolacej námietke o porušení práva na obhajobu najvyšší súd uviedol, že dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je iba zásadné porušenie práva na obhajobu a v rámci tohto dovolacieho dôvodu nemožno úspešne uplatňovať ani námietky, že neboli objasnené všetky skutočnosti svedčiace v prospech obvineného, ako aj spochybňovanie znaleckých posudkov alebo posudzovanie nesprávneho zistenia skutkového stavu, alebo nesprávneho odôvodnenia rozhodnutí, pretože účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, a nie posudzovanie skutkového stavu. Tu poukázal na rozhodnutie dovolacieho súdu R 7/2011, podľa ktorého právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku). Za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno podľa najvyššieho súdu považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu. Najvyšší súd tiež konštatoval, že obhajoba sťažovateľa bola po celý čas trestného stíhania riadne zabezpečená, pričom rozsudok okresného súdu, ako aj uznesenie krajského súdu bolo náležite odôvodnené s uvedenými konkrétnymi argumentmi, na základe ktorých rozhodli správne a v súlade so zákonom.

5. Sťažovateľ kritizoval, že znalec [REDAKOVANÉ] pri vypracovaní znaleckého posudku vychádzal aj zo zápisníc o výsluchoch svedka [REDAKOVANÉ], ktoré sa uskutočnili predtým, než bolo [REDAKOVANÉ] vznesené obvinenie, v dôsledku čoho považoval znalecký posudok za nezákonný. Najvyšší súd k tomu dôvodil, že namietanie znaleckých posudkov a výpovedí svedkov je vlastne namietaním skutkového stavu, resp. hodnotenia dôkazov, čo v dovolacom konaní nie je možné. Rovnaký postoj zaujal aj k námietkam sťažovateľa proti znaleckému posudku znalca [REDAKOVANÉ], ktorý do znaleckého

posudku zo 6. apríla 2016 vypracovaného na obvineného [REDAKOVANÉ] prevzal zistenia zo znaleckého posudku z 31. decembra 2015 vypracovaného na svedka [REDAKOVANÉ]. Napokon na podklade identického východiska najvyšší súd neuznal ani námietku týkajúcu sa hodnotenia výpovede [REDAKOVANÉ] ako tzv. „kajúcnika“ a ani námietku týkajúcu sa motívu spáchania predmetnej trestnej činnosti, ktorý potom odôvodňoval právnou kvalifikáciu aj podľa § 219 ods. 2 písm. h) Trestného zákona.

6. K spochybneniu vierohodnosti znaleckého posudku znalca [REDAKOVANÉ] vzhľadom na niektoré jeho vyjadrenia v rámci výsluchu na hlavnom pojednávaní konanom 10. januára 2017 (tieto mali naznačovať určitý vnútorný postoj znalca voči sťažovateľovi) a k spochybneniu odbornej spôsobilosti tohto znalca [REDAKOVANÉ], keďže po dobu 7 rokov sa viedlo voči nemu správne konanie pre nepreukázanie splnenia podmienky špecializovanej skúšky, najvyšší súd uviedol, že v tomto prípade nejde o nezákonný dôkaz. Aj keby malo byť pravdou, že znalecký posudok podal zaujatý, a preto nevierohodný znalec, o odborných schopnostiach ktorého možno mať pochybnosti, nie je tým naplnený dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, teda že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Sťažovateľom namietané okolnosti sú vecou hodnotenia takéhoto dôkazu. Pokiaľ sťažovateľ považoval (na rozdiel od okresného súdu a krajského súdu) znalecký posudok znalca [REDAKOVANÉ] za zaujatý a jeho samotného za odborne nespôsobilého, nemohol túto okolnosť namietat' v dovolacom konaní.

7. Pri sťažovateľom namietanom porušení zásady „ne bis in idem“ najvyšší súd uzavrel, že k jej porušeniu neprišlo, pretože išlo o dva odlišné skutky rôznych skutkových podstát, nemohlo tak dôjsť k odsúdeniu za rovnaký trestný čin, pretože skutkové aj právne posúdenie v jednotlivých konaniach je odlišné, ako aj ich následok. Nie je teda daná totožnosť skutku, a to ani totožnosťou konania ani totožnosťou následku.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uviedol totožné skutočnosti a argumentáciu ako v podanom dovolaní. Opísal priebeh súdneho konania a namietal odôvodnenia okresného súdu aj krajského súdu, ako aj hodnotenie dôkazov a vysporiadanie sa s jeho námietkami pred okresným a krajským súdom, pričom uviedol, že mu nebolo umožnené namietat' prípustnosť a dôkaznú hodnotu eventuálnych dôkazov proti nemu v súvislosti s neoprávneným odpočtom DPH spoločnosti [REDAKOVANÉ], pretože okresný súd v rozpore s § 7 ods. 1 Trestného poriadku nevykonal žiadny takýto dôkaz. Okresný súd pri vysporiadaní sa s neoprávneným odpočtom DPH spoločnosti [REDAKOVANÉ], nevykonal úplné, nezávislé a komplexné dokazovanie a nevyhodnotil prípustnosť a spoľahlivosť takýchto dôkazov, čím došlo podľa sťažovateľa k porušeniu práva na obhajobu podľa § 34 ods. 1 Trestného poriadku, čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 3 dohovoru, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zároveň došlo k porušeniu zásady stíhania len zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon podľa § 2 ods. 1 Trestného poriadku a čl. 17 ods. 2 ústavy, pretože v rozpore s ustanoveniami § 2 ods. 19 a § 278 ods. 2 Trestného poriadku bol uznaný vinným nie na základe dôkazov, ale na základe oboznámeného rozsudku z 28. apríla 2008.

9. Ďalej sťažovateľ spochybňoval znalecké posudky [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], pretože znalec [REDAKOVANÉ] nezákonným spôsobom vychádzal zo zápisníc o vyluchu svedka [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktoré boli vykonané pred vznesením obvinenia, a preto ich sťažovateľ pokladá za procesne neprípustné a nezákonné s poukázaním na R 19/2004. Taktiež znalec [REDAKOVANÉ] do znaleckého posudku zo 6. apríla 2016 vypracovaného na obvineného [REDAKOVANÉ] preklopil zistenia zo znaleckého posudku z 31. decembra 2015 vypracovaného na svedka [REDAKOVANÉ], čo je tiež nezákonný postup. Sťažovateľ spochybňoval aj postup znalcov pri vykonávaní znaleckých posudkov a namietal tiež vierohodnosť znaleckého posudku č. 13/2016 zo 6. apríla 2016 spracovaným znalcom [REDAKOVANÉ] poukázaním na jeho prednesy na hlavnom pojednávaní z 10. januára 2017, ako aj na skutočnosť, že od septembra 2009 do novembra 2016 sa voči znalcovi viedlo správne konanie v dôsledku nepreukázania špecializovanej skúšky. V odpovedi Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky bolo uvedené, že predmetné konanie nebolo voči znalcovi právoplatne ukončené, a preto vyplývajú rozpory vo vzťahu k odbornosti znalca v čase spracovania znaleckého posudku v apríli 2016 a či bol znalec odborne spôsobilý a oprávnený v čase podania znaleckého posudku na takúto činnosť.

10. Sťažovateľ tiež namietal okresným súdom a krajským súdom jednosmerné a selektívne vyhodnocovanie zhromaždených dôkazov v jeho neprospech pri nerešpektovaní práva na obhajobu s poukázaním na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 226/06, ako aj odvolacie dôvody uvedené v doplnení odvolania. Spochybňoval výpovede [REDAKOVANÉ] poukázaním na skutočnosť, že telo [REDAKOVANÉ] sa nenašlo, a preto je výrok okresného súdu o úmrtí [REDAKOVANÉ] založený na domnienkach, a nie na dôkazoch, pričom spochybňoval odôvodnenia rozsudku okresného súdu, ako aj uznesenia krajského súdu. Ďalej poukázal aj na úradný záznam z 3. mája 2016, z ktorého je zrejmé, že nebola preukázaná policajná kontrola vozidla, v ktorom sa mal nachádzať aj s ostatnými spoluobvinenými. Spochybňoval aj osoby spoluobvinených [REDAKOVANÉ], ako aj ich minulosť a s tým spojené viacnásobné odsúdenie.

11. Sťažovateľ namietal aj odôvodnenie krajského súdu a jeho vysporiadanie sa s jednotlivými dôkazmi, námietkami a návrhmi, pričom poukázal na skutočnosť, že výpoveď [REDAKOVANÉ] nebola podporená žiadnymi objektívnymi dôkazmi, a preto ho nebolo možné uznať vinným zo žalovaného trestného činu s poukázaním na rozsudok najvyššieho súdu č. k. 6Tdo/40/2018 z 2. mája 2018, ako aj na rozsudok veľkého senátu Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) zo 6. apríla 2000 č. 26772/95 vo veci Labita proti Taliansku, kde vyslovil, že výpovede kajúcnikov musia byť podporené inými objektívnymi dôkazmi. Sťažovateľ spochybňoval znenie skutkovej vety s odvolaním sa na rozhodnutie ústavného súdu č. k. PL. ÚS 13/2013 z 19. novembra 2013, v zmysle ktorého je neprípustné, aby popis skutku obsahoval spojenia „presne nestotožnená osoba“, „presne nezisteným spôsobom“, „na presne nezistenom mieste“.

12. Podľa sťažovateľa neobstojí ani tvrdenie krajského súdu, že motív spáchania tejto trestnej činnosti odôvodňujúci právnu kvalifikáciu aj podľa § 219 ods. 2 písm. h) Trestného zákona nepochybne vyplynul z výpovede [REDAKOVANÉ], ktorá korešpondovala s výpisom z Obchodného registra spoločnosti [REDAKOVANÉ] Uplatnenie neoprávnených odpočtov DPH touto spoločnosťou ako dôvod usmrtenia [REDAKOVANÉ] nemôže vyplývať z rozsudku z 28. apríla 2008, ale musí byť dôkazne

preukázaný v zmysle § 7 Trestného poriadku. Tvrdenia [REDACTED] boli iba vo všeobecnej rovine, nedostatočné na uplatnenie právnej kvalifikácie podľa § 219 ods. 2 písm. h) Trestného zákona.

13. Sťažovateľ ďalej namieta porušenie zásady „ne bis in idem“ podľa § 2 ods. 8 Trestného poriadku a čl. 50 ods. 5 ústavy poukázaním na prvú časť skutkovej vety, ktorá je podľa neho totožná so skutkovou vetou uvedenou v rozsudku Špeciálneho súdu č. k. PK-2Tš/29/2006 z 28. apríla 2008, pričom v danom prípade bol skutok právne kvalifikovaný ako organizátorstvo a pomoc k trestnému činu neodvedenia dane a poisťného podľa § 10 ods. 1 písm. a) a c) a § 148a ods. 1 alinea 2 a ods. 4 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona a trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 185a Trestného zákona. Podľa sťažovateľa citovaná časť skutkovej vety z rozsudku zo 6. apríla 2017 je totožná so skutkovou vetou rozsudku z 28. apríla 2008 a z hľadiska zásady „ne bis in idem“ sa nevyžaduje úplne totožná formulácia s poukázaním na rozhodnutie ESLP vo veci Zolotukhin proti Rusku z 10. februára 2009. Sťažovateľ uvádza, že rovnaký súbor skutočností vyústil do dvoch odsúdení, a tým bol porušený čl. 4 protokolu, a preto ide o nepochybne totožný čin bez ohľadu na odlišnosti v právnej kvalifikácii tohto skutku v rôznych konaniach. Pokiaľ by súd dospel k záveru, že iba prvá časť skutkovej vety z rozsudku zo 6. apríla 2017 je založená na rovnakých skutočnostiach ako skutok z rozsudku z 28. apríla 2008, aj v tomto prípade by bolo podľa sťažovateľa trestné stíhanie neprípustné, pretože potom druhá časť skutku by umožňovala právnu kvalifikáciu len podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona a v tomto prípade by bolo trestné stíhanie premlčané podľa § 9 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku s poukazom na § 67 ods. 1 písm. b) Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku.

14. Najvyšší súd v napadnutom uznesení uviedol, že nemohlo dôjsť k namietanému porušeniu zásady „ne bis in idem“, keďže neboli splnené kumulatívne podmienky. Podľa sťažovateľa však k tomu chýba akékoľvek vysvetľujúca argumentácia, konkrétne ktorá podmienka nebola splnená a prečo nebola splnená. Odpoveď najvyššieho súdu je tak podľa neho nepreskúmateľná, arbitrárna a aj nesprávna. Poukázal na to, že totožnosť skutku spočíva v dôvode prípravy vraždy [REDACTED] uvedenom v rozsudku zo 6. apríla 2017 a neoprávneného odpočtu DPH, pre ktorý už bol odsúdený rozsudkom z 28. apríla 2008. Ďalším paradoxom podľa sťažovateľa je skutočnosť, že prokurátor, okresný súd a krajský súd konštatujú, že nedošlo k porušeniu zásady ne bis in idem, ale na druhej strane okresný súd v rozsudku zo 6. apríla 2017 na strane 30 konštatoval, že skutkové okolnosti a právnu kvalifikáciu konania obžalovaných mal preukázanú oboznámeným spisovým materiálom Špeciálneho súdu sp. zn. PK 2Tš/29/2006, najmä z rozsudku z 28. apríla 2008 v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu č. k. 3Toš/6/2008 z 30. marca 2010.

15. Sťažovateľ tiež uviedol, že nezodpovedá skutočnosti tvrdenie dovolacieho súdu, podľa ktorého v podanom dovolaní namietal len nesprávne hodnotenie dôkaznej situácie, teda skutkové zistenia okresného súdu a krajského súdu. V dovolaní totiž namietal, že v časti skutku týkajúceho sa neoprávneného odpočtu DPH ako dôvodu vraždy [REDACTED] podľa § 219 ods. 2 písm. h) Trestného zákona nebolo vykonané žiadne dokazovanie a bol uznaný vinným v rozpore s § 7 ods. 1 a 2 Trestného poriadku len na základe prečítanej časti rozsudku z 28. apríla 2008. Išlo podľa neho o relevantnú námietku, pretože keby nebol preukázaný motív prípravy vraždy [REDACTED], trestné stíhanie právne kvalifikované podľa § 219 ods. 1 Trestného

zákona by bolo premlčané. Poukázal aj na okolnosti výpovede znalca – psychológa [REDACTED] na hlavnom pojednávaní, ktorý podľa sťažovateľa jasne a nespochybniteľne vyslovil zaujatosť proti jeho osobe, ako aj vo veci samej. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa malo dôjsť tým, že znalec [REDACTED] bol zaujatý, resp. vznikli pochybnosti o jeho nezaujatosti a o námietke sťažovateľa proti tomuto znalcovi nebolo rozhodnuté. Pokiaľ ide o správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu, sťažovateľ podporne akcentoval skutočnosť, že bol uznaný vinným výlučne na základe výpovede pochybného kajúcnika [REDACTED].

16. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že napadnutými uzneseniami krajský súd a najvyšší súd porušili jeho základné práva uvedené v bode 1, aby napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie v sume 10 000 eur, ako aj náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

17. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojich práv uvedených v bode 1, pričom k porušeniu sťažovateľom označených práv malo dôjsť napadnutými uzneseniami krajského súdu a najvyššieho súdu vydanými v jeho trestnej veci.

18. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011, I. ÚS 143/2014).

19. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 151/05). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (I. ÚS 13/01, I. ÚS 120/04).

20. Z postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

III.1. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

21. Podľa názoru ústavného súdu treba závery najvyššieho súdu považovať za dostatočné a presvedčivé, pretože výstižným spôsobom vysvetľujú, prečo nebolo možné dovolaniu sťažovateľa vyhovieť. Tieto závery sa v žiadnom prípade nejavia ako arbitrárne či zjavne neodôvodnené. Samotná skutočnosť, že sťažovateľ má odlišný názor, neznamená porušenie jeho označených práv podľa ústavy, dohovoru a protokolu.

22. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa o porušení práva na obhajobu, najvyšší súd sa s ňou adekvátne vysporiadal, keď *in abstracto* vysvetlil aplikačný rozsah dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vo väzbe na povahu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Negatívnym výpočtom vymedzil vady základného trestného konania, ktoré nenapĺňajú predmetný dovolací dôvod. Poukazujúc na ustálenú judikatúru (R 7/2011) definoval aj skutočný obsah práva na obhajobu, spočívajúci vo vytvorení podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku). Najvyšší súd tiež konštatoval, že obhajoba sťažovateľa bola po celý čas trestného stíhania riadne zabezpečená. Rekapitulovaný spôsob vysporiadania sa s dovolacou námietkou založenou na sťažovateľovom presvedčení o porušení jeho práva na obhajobu považuje ústavný súd za ústavne udržateľný. Je zrejmé, že svojím dovolaním sa sťažovateľ usiloval ním tvrdené vady základného trestného konania subsumovať pod nepriliehavý dovolací dôvod.

23. Najvyšší súd sa dostatočne a dôsledne, rešpektujúc povahu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, vysporiadal aj s kritikou znaleckých posudkov znalca [REDAKOVANÉ] a znalca [REDAKOVANÉ] keď vystihol skutočnú podstatu predmetnej námietky ako zameranej na skutkový stav, resp. hodnotenie dôkazov, čo v dovolacom konaní nie je možné preskúmať.

24. Ďalej sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta vierohodnosť znaleckého posudku znalca [REDAKOVANÉ] vzhľadom na niektoré jeho vyjadrenia v rámci výsluchu na hlavnom pojednávaní konanom 10. januára 2017, keďže tieto naznačovali podľa názoru sťažovateľa určitý vnútorný postoj znalca voči sťažovateľovi. Okrem toho spochybnil aj odbornú spôsobilosť znalca [REDAKOVANÉ], keďže po dobu 7 rokov sa viedlo voči nemu správne konanie pre nepreukázanie splnenia podmienky špecializovanej skúšky.

25. Ústavný súd nemá dôvod spochybniť ani stanovisko najvyššieho súdu, podľa ktorého znalecký posudok znalca [REDAKOVANÉ] nie je nezákonne vykonaný dôkaz. Prípadná zaujatosť znalca vedúca eventuálne k nevierohodnosti jeho posudku je bez potreby hlbších analýz nesubsumovateľná pod dovolací dôvod o rozhodnutí založenom na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Záver najvyššieho súdu, podľa ktorého takto sťažovateľ v skutočnosti namietal hodnotenie konkretizovaného dôkazu, a tým nebol naplnený dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, je plne ústavne udržateľný. Ako to najvyšší súd správne naznačil, hodnotenie dôkazov ako súčasť ustáľovania skutkového stavu nemôže byť predmetom dovolacieho konania.

26. Z rovnakých dôvodov je ústavne akceptovateľným aj záver najvyššieho súdu k sťažovateľovej kritike hodnotenia výpovede svedka [REDAKOVANÉ] z dôvodu, že ho možno považovať za „kajúcnika“. I tu platí doktrínálny a z právnej úpravy spoľahlivo vyvoditeľný právny záver, podľa ktorého v dovolacom konaní nemožno preskúmať hodnotenie dôkazov, rozsah vykonaného dokazovania, resp. nižšími súdmi zistený skutkový stav. Prípadná skutočnosť, že v súvislosti s výpoveďou [REDAKOVANÉ] všeobecné súdy nesplnili povinnosť zisťovať napríklad, aké výhody mal [REDAKOVANÉ] ako „kajúcnik“ získať, zjavne nenapĺňa žiaden zo sťažovateľom uplatnených dovolacích dôvodov.

27. Napokon najvyšší súd ústavne nespochybniteľným spôsobom vyhodnotil aj dovolací dôvod sťažovateľa založený na kritike vyhodnotenia motívu spáchania súdnej trestnej činnosti odôvodňujúceho právnu kvalifikáciu aj podľa § 219 ods. 2 písm. h) Trestného zákona. Aj v tejto časti bola skutočná podstata sťažovateľových výhrad zameraná na sféru skutkovej stránky jeho trestnej veci.

28. Pokiaľ ide o porušenie zásady „ne bis in idem“, najvyšší súd rozsiahlo analyzoval judikatúru ESĽP a z nej plynúce kritériá posudzovania totožnosti trestných vecí. Aplikujúc tieto poznatky na prípad sťažovateľa ústavne korektným spôsobom dospel k záveru, že tu išlo o dva odlišné skutky rôznych skutkových podstát, pričom nemohlo tak dôjsť k odsúdeniu za rovnaký trestný čin, pretože skutkové aj právne posúdenie v jednotlivých konaniach je odlišné, ako aj ich následok. Chýbala totožnosť konania, ako aj totožnosťou následku ako znakov objektívnej stránky skutkovej podstaty. Neobstojí tak tvrdenie sťažovateľa, že totožnosť skutku spočíva v dôvode prípravy vraždy [REDAKOVANÉ] uvedenom v rozsudku zo 6. apríla 2017 a neoprávneného odpočtu DPH, pre ktorý už bol odsúdený rozsudkom z 28. apríla 2008. Tu je potrebné doplniť odkaz na konštatovanie okresného súdu v rozsudku zo 6. apríla 2017 o prepojení páchania trestnej činnosti násilného charakteru s páchaním ekonomickej trestnej činnosti, čím je preukázaný úmysel zakryť iný trestný čin. V tomto prípade išlo o prípravu vraždy v úmysle zakryť iný trestný čin (ekonomického charakteru).

29. Závery najvyššieho súdu sú v napadnutom uznesení riadne zdôvodnené, uznesenie nevykazuje znaky zjavnej neodôvodnenosti ani arbitrárnosti. Ústavný súd tak nezistil také zásahy do práv sťažovateľa, ktoré by boli z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné.

30. Ústavný súd na základe posúdenia obsahu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu z ústavne významných hľadísk konštatuje, že najvyšší súd primeraným spôsobom reagoval na námietky sťažovateľa, ktorý v podanej ústavnej sťažnosti uviedol v zásade totožnú argumentáciu ako v podanom dovolaní proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, o ktorom bolo rozhodnuté napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Ústavný súd tu opätovne zdôrazňuje, že nie je ďalšou inštanciou v systave všeobecného súdnictva, ale nezávislým orgánom ochrany ústavnosti pôsobiacim mimo tejto sústavy, pričom vo svojej judikatúre sa riadi zásadou minimalizácie zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, rozhodnutia ktorých sú v konaní o sťažnosti preskúmané (napr. IV. ÚS 303/04, IV. ÚS 64/2010). Z tohto postavenia mu preto neprislúcha posudzovať vecnú správnosť právneho záveru, ku ktorému najvyšší súd pri interpretácii a aplikácii zákona dospel. Ústavný súd však musel zaujať stanovisko k tomu, či napadnuté uznesenie najvyššieho súdu spĺňalo požiadavku ústavnosti (odôvodnenie majúce požadovanú kvalitu).

31. Skutočnosť, že najvyšší súd v napadnutom uznesení zaujal právny názor, s ktorým sa sťažovateľ nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (II. ÚS 122/05). Podľa názoru ústavného súdu sa najvyšší súd v napadnutom uznesení takéhoto výkladu či aplikácie zákonného predpisu nedopustil.

32. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a označenými právami sťažovateľa neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by reálne signalizovala možnosť po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vysloviť porušenie ním označených práv.

33. Na základe uvedených skutočností ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa napadnutým uznesením krajského súdu:

34. Ústavný súd považoval v tomto prípade lehotu na podanie ústavnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu krajského súdu za zachovanú, a to v súlade s judikatúrou EŠLP (napr. rozsudok z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 52, 53 a 54), podľa ktorej dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu začne plynúť dňom doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (dovolaní) a je považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, v tomto prípade vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu (obdobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 69/2010, IV. ÚS 58/2011).

35. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti vo vzťahu ku krajskému súdu nezistil nič, čo by robilo napadnuté uznesenie krajského súdu ústavne neakceptovateľným, a teda vyžadujúcim korekciu zo strany ústavného súdu. Napadnuté uznesenie krajského súdu je vnútorne logické, nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej svojvôle konajúceho všeobecného súdu a rešpektuje zákonné požiadavky na odôvodnenie uznesenia. Rozhodnutie reaguje na všetky podstatné odvolacie námietky sťažovateľa a jeho obhajcu (s. 18 až s. 29), zistenia odvolacieho súdu a závery uvedené na s. 35 až s. 51 vychádzajú z faktov a logických súvislostí. Napadnuté uznesenie krajského súdu vo vzťahu ku skutkovým záverom odkazuje na rozsudok okresného súdu zo 6. apríla 2017 a následne obsahuje zhodnotenie záverov vyplývajúcich z vykonaného dokazovania. Ústavný súd poznamenáva, že poukázanie všeobecného súdu v odôvodnení rozhodnutia na odôvodnenie iného rozhodnutia možno z hľadiska jeho preskúmateľnosti akceptovať (zvlášť, ak obsah predošlého rozhodnutia bol účastníkom konania známy). Krajský súd primeraným spôsobom posúdil námietky sťažovateľa týkajúce sa motívu spáchania predmetnej trestnej činnosti odôvodňujúceho právnu kvalifikáciu aj podľa § 219 ods. 2 písm. h) Trestného zákona, vierohodnosti výpovede [REDAKOVANÉ]

ako spolupracujúceho obvineného či námietky vo vzťahu k vykonanému znaleckému dokazovaniu. Samotná nespokojnosť sťažovateľa s výsledkom uvedeného konania, resp. so závermi krajského súdu (v spojení so závermi okresného súdu), sama osebe nesvedčí o arbitrárnosti preskúmaného rozhodnutia a nemôže byť bez ďalšieho ani dôvodom na vyslovenie porušenia ním označených práv. Z odôvodnení rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu nemožno vyvodit', že by sa všeobecné súdy adekvátne a preskúmateľným spôsobom nevysporiadali s právne relevantnými argumentmi sťažovateľa.

36. Krajský súd sa relevantne vyjadril aj k namietanému porušeniu práva na obhajobu, keď uviedol:

„Právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Tr. por.) a zákonný postup pre reakciu orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov (§ 34 ods. 1 a § 44 ods. 2 Tr. por.), zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť. Za porušenie práva na obhajobu teda nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinností podľa § 2 ods. 10 Tr. por. a zistenie skutku súdom na podklade dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní a procesne (rozhodnutím súdu) podložené zamietnutie dôkazných návrhov obžalovaného nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu.“

37. Krajský súd reagoval aj na sťažovateľom namietané porušenie zásady „ne bis in idem“. K tomu ústavný súd odkazuje na závery prieskumu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

38. Ústavný súd nemôže nahrádzať právomoc všeobecných súdov, ktoré rozhodujú v trestnoprávných veciach (čl. 142 ods. 1 ústavy), a keďže nezistil žiadnu príčinnú súvislosť medzi označenými základnými právami sťažovateľa a napadnutým uznesením krajského súdu (ktoré nie je v žiadnom prípade arbitrárne alebo zjavne neodôvodnené), ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

39. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v petite ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2021

Robert Šorl
predseda senátu